

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Petr Vavřínek

Název práce: Nucená pracovní síla v uranových dolech v Jáchymovsku v letech 1949–1961

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jiří Kocian, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem bakalářské práce Petra Vavříčka bylo analyzovat a specifikovat typy skupin nucené pracovní síly v uranových dolech na Jáchymovsku v letech 1949–1961. Text byl rozdělen do pěti kapitol. V první kapitole je věnována pozornost historii těžby uranových dolů v Československu v kontextu poválečného vývoje po roce 1945 a vzniku nucené práce v tomto odvětví. Autor připomíná, jako důležitý aspekt této těžby dohodu o dodávkách uranové rudy uzavřenou mezi SSSR a ČSR v listopadu 1945. Ve druhé části se autor zabývá vznikem a zaměřením táborů nucené práce po roce 1948, které charakterizuje jako jednu z hlavních forem masové mimosoudní represe. V třetí kapitole charakterizuje správu a strukturu TNP na Jáchymovsku i s ohledem na uplatňovaný sovětský vliv. Za podstatnou výkladovou část lze považovat čtvrtou kapitolu. P. Vavřínek zde analyzuje skupiny, kterých se nedobrovolná práce v uranových dolech týkala. Správně poukázal na skutečnost, že do systému nucené práce v Jáchymovsku nebyly zařazeni v letech 1949–1961 pouze političtí vězni. Jako jinou důležitou skupinu zdejších nedobrovolných pracovních sil připomíná německé válečné zajatce, kteří v jáchymovských uranových dolech pracovali v letech 1945–1949. Zcela jiným typem důležité skupiny pracovníků na Jáchymovsku byli profesionální horníci a technici. Zprvu se jednalo o německé horníky a specialisty, kteří pracovali v jáchymovských dolech již od druhé světové války. Po roce 1945 byli do Jáchymova náborem též domácí horníci a pracovníci, a to s řadou výhod. Tyto skupiny, jak uvádí P. Vavřínek, sehrávaly důležitou roli. Státní správa jimi řešila poválečný nedostatek pracovních sil v tomto oboru hornictví a též zaměstnanost v tomto oboru. V této kapitole sleduje autor též kruté pracovní a životní podmínky vězňů, ořesnou úroveň zdravotní a hygienické péče. Popisuje každodenní ubíjející pracovní režim, směšnou výši a strukturu mzdy vězňů, škálu trestů. Uvádí, za jakých podmínek mohli být vězni z táborů propouštěni, připomíná okolnosti a úspěšnost útěků z TNP. V páté kapitole autor analyzuje hospodářskou náročnost a nízkou efektivitu provozu těžby uranu v jáchymovských dolech. Posuzuje výnosnost 90 %–ních odvodů uranové rudy do SSSR pro československé národní hospodářství.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce má poněkud neuspořádanou strukturu, teoretické a metodologické ukotvení je na slabší úrovni. Výkladová linie práce je založena výrazně na poznacích získaných z využití literatury, oslabuje to vlastní argumentační potenciál autora i s ohledem na výzkumnou otázku, jakou roli zastávala nucená práce ve vývoji těžby uranu v dolech na Jáchymovsku v uvedených letech. V práci mohla být případně využita i publikace Tomáše Staňka *Němečtí váleční zajatci v českých zemích 1945–1950* (2011). Nepřesně a nejednotně je v některých poznámkách citován titul – PINEROVÁ, Klára (ed.). *Jáchymov – jeviště bouřlivého století*. Praha: 2018, Ústav pro studium totalitních režimů

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formálnímu a jazykovému zpracování autor mohl věnovat více pozornosti, zejména stylistické i formulační úpravě textu.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola originality textu neprokázala významnější shodu.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Téma práce není zcela původní, autor ke zpracování tématu přistupoval se znalostí vybraných základních titulů relevantní odborné literatury. Lze ocenit osobní zaujetí a zájem autora o téma. Na základě studia literatury získal a přehledově zpracoval a popsal řadu důležitých poznatků ke sledovanému tématu. Za slabší stránku práce lze považovat neuspořádanost výkladu. Chybí přesnější teoretické a metodologické vymezení a výraznější zařazení a srovnání jáchymovských táborů nucené práce v rámci systému TNP v Československu ve sledovaném období.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Měly v práci připomínané tábory nucené práce při uranových dolech na Příbramsku v letech 1945–1960 obdobnou strukturu pracovních sil jako jáchymovské TNP, tedy pracovali i zde po roce 1945 vedle politických vězňů též němečtí váleční zajatci?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Předloženou bakalářskou práci Petra Vavříčka „Nucená pracovní síla v uranových dolech v Jáchymovsku v letech 1949–1961“ i s ohledem na uvedené kritické připomínky doporučuji k obhajobě, navrhovaná známka – D.

Datum:
31.05.2023

Podpis:
Jiří Kocian

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.